

Marta Alòs

ULLS MARAGDA

Pagès editors
LLEIDA, 2018

—**L**I TREC ELS ULLS?

La peixatera, una dona grassa que amb prou feines es podia remenar darrere el taulell, esperava la resposta de la Núria Lamolla amb el ganivet en forma d'estilet a la mà dreta, a punt per introduir-lo per la vora de l'angle extern de l'orifici i fer saltar el globus ocular dret al lluç eviscerat que premia amb la mà esquerra.

—Reina, si vols el cap per fer un bon fumet, molt millor sense ulls... que es desfan en filets blancs, que fan una angúnia quan els veus flotant dins l'olla... què...

No li havia passat mai abans, però, en aquell moment, en aquell precís moment, la visió de tots aquells ganivets sanguinolents damunt del marbre gris del taulell de la peixateria li estava provocant una estranya sensació de buit a l'estómac. Una mena de mareig angoixant que a poc a poc l'ofegava fins gairebé impedir-li respirar es barrejava amb la veu llunyana, somorta, de la peixatera.

—Un lavabo, si us plau?

No es va esperar. Notava com les arcades li anunciaven l'arribada imminent del vòmit i, si no volia muntar un espectacle, havia de córrer. Al fons del mercat. Sí, tapant-se la boca amb les mans mentre s'afanyava pel passadís central, ara

li havia vingut a la memòria; al fons del mercat, tot recte, a tocar de les parades de carn.

Havia passat vint mil vegades per davant d'aquell cartell amb les figures típiques d'un home i una dona, que indicava que tot just darrere la porta de vidre, baixant per les escales fins al soterrani, hi havia els serveis. La salivera, amb regust salat, se li acumulava a la vora dels llavis i de poc hi va anar perquè una glopada li sortís per la boca quan tot just ja era a tocar de la porta. Li va clavar una batzacada amb el colze i, sense fixar-se per on passava, va baixar les escales que conduïen als serveis. Una suor freda, gelada, es va afegir a l'angoixa quan va comprovar que l'Ajuntament havia instal·lat una barrera que només permetia l'accés introduint prèviament un tiquet de compra del mercat.

—Merda d'Ajuntament! Hòstia puta!

No ho va fer a propòsit, simplement era la paret que tenia més a prop i no va tenir temps de triar quin era el lloc més discret quan tot d'una la primera gropada li va sortir disparada de la boca empastifant aquell magnífic mur de color blanc. La convulsió havia estat tan forta que la llet de l'esmorzar, amb un tuf d'agror insuportable, li havia sortit directament per les fosses nasals. Va mirar a un costat i a l'altre amb incomoditat, comprovant alleugerida que estava completament sola.

Va tenir temps d'agafar forces inhalant i exhalant a consciència abans de tornar a vomitar. El cap semblava que li anés a explotar i les cames li feien figa. Es va deixar anar fins a terra mentre es fregava amb força els llavis, com volent arrencar les baves barrejades amb les restes de l'esmorzar que li penjaven de les puntes dels cabells, i va començar a plorar desconsoladament. El seu nom. Durant aquelles darreres setmanes, havia repetit una vegada i una altra el seu nom. No podia deixar de pensar-hi.

—Mariona, Mariona. Per què? Per què t'ho han fet això? Per què?

Va flexionar les cames. Va descansar els colzes damunt els genolls i va amagar el cap entremig. Tot plegat havia anat tan ràpid. “Ens hauríem de poder acomiadar abans de morir”, va pensar.

Amb l'avantbraç va mirar d'eixugar-se les llàgrimes que li rodolaven per les galtes. “Plorant així no l'ajudaré.” Va intentar agafar forces per aixecar-se, però va lliscar amb el seu vòmit i va caure tota llarga a terra en el moment que un home baixava les escales, camí dels serveis. La Núria es va incorporar d'un bot i va enfilat escales amunt. “Aquest bon home haurà pensat que encara estic de farra de cap de setmana.”

El mercat era a punt de tancar i les parades aprofitaven els darrers minuts per anar replegant els productes per guardar-los a les càmeres refrigerades fins l'endemà. “Avui fa tres setmanes”, va pensar la Núria mentre sortia al carrer intentant amagar els ulls inflats darrere les ulleres de sol. “Massa aviat per oblidar... si és que arriba el dia que puc arribar a fer-ho.”

El temps diuen que tot ho cura, però posar en mans de les agulles del rellotge la seva tristesa se li representava insuportable.

Feia tres setmanes que el personal de neteja de la Universitat de Lleida havia trobat el cos de l'estudiant d'història de l'art Mariona Costa, becària de la biblioteca de l'edifici del Rectorat. El cadàver presentava un fort impacte al cap que li havia provocat l'enfonsament parcial de la part posterior del crani. Però el més impactant de tot era que el seu assassí li havia arrencat els ulls. Uns ulls d'un color verd intens.

Dos

MIG ENDORMISCAT, EL CATEDRÀTIC BADIA VA aixecar el cap amb parsimònia, repassant el sostre del seu despatx mentre amb l'índex i el polze de la mà dreta es pessigava la barba, entretenant-se de tant en tant estirant algun pèl o un altre que intentava arrencar recolzant els dos dits a la barbata durant uns segons i fent tot seguit una estrebada amb un cop sec i decidit. Aquell dolor sobtat que sens dubte li ocasionava li produïa una mena de plaer morbós difícil de descriure. “Hauré de canviar de barber. L'Anselm sempre me la deixa mal retallada.” Però no és això el que de debò l'amoïna. Ja ha perdut el compte de les vegades que aquell cony de mosso d'esquadra l'ha visitat per preguntar-li per la Mariona Costa i aquest matí hi tornava. Li havia donat hora aprofitant l'estona que tenia lliure entre classe i classe. “A la merda el meu te amb bergamota de les onze.”

No es tractava de cap interrogatori oficial —quatre preguntes rutinàries, cosa de cinc minuts—, li havia avançat aquell pesat a la seva secretària. Però el cas és que el marejava enormement el fet d'haver de perdre el temps amb un policia quan tenia feines més elevades que sens falta havia d'atendre. A més, no entenia com continuaven la investigació quan el cas semblava que hauria d'estar més que tancat.

L'endemà mateix que es va descobrir el cos mutilat de la becària, un company de classe que tothom sabia que anava com un boig darrere de la Mariona, Rosendo Martínez, havia estat detingut com a principal sospitós de l'assassinat i, tot i que la policia encara no havia aconseguit que el noi confessés ser-ne l'autor, estava més que cantat que havia estat ell.

Va deixar de donar-hi més voltes. Atendria pacientment l'agent dels Mossos, un tal Roure, i després es prendria la seva tassa de te tot fullejant el resum de premsa.

Mentre esperava no va poder evitar dibuixar un somriure. Mai no l'havia tingut tant a tocar, però enguany sí; enguany el birret amb la borla i el serrell negre finalment lluiria damunt del seu cap. "Rector magníficus, als seus peus em rendeixo", va dir fent una mitja genuflexió a la seva pròpia imatge reflectida en una de les finestres que s'aboquen a la plaça Víctor Siurana. Al catedràtic li va semblar que la imatge li retornava el somriure mentre s'ajustava la musseta negra i el saludava enlairant ufanosa la vara de comandament.

“**L**A MARE TENIA RAÓ. NO ESCARMENTARÉ MAI.” Quan va tornar, la Núria es va adonar que els peus de porc se li havien tornat a enganxar al cul de la cassola. Amb cura, la va retirar del foc, va abocar els peus amb el brou en una altra cassola, va obrir l’aixeta i va deixar que l’aigua anés omplint la cassola socarrimada.

Sabia que el primer manament d’una cuinera, més aviat d’una aficionada a la cuina, era no deixar mai de vigilar allò que s’està cuinant per anar, com era el cas, a llegir un llibre a l’altre costat del pis. Ara, però, ja estava fet.

Va encongir les espatlles amb resignació. “Potser encara em sortiran més gustosos...”, va pensar mentre baixava el foc a mig gas. Amb els dits pessiga un polsim de sal, però s’ho repensa i el torna al saler. “Millor uns granets de pebre, sí, molt millor.” El plat és un dels que més agraden al Joan i aquesta nit hi anava a sopar. De ben segur que els peus de porc amb xocolata no era el més adequat per a una úlcera gàstrica, però per al cap de redacció del diari *Segre*, a banda de la seva vocació, el periodisme, només hi havia una cosa important a la vida, que era el menjar i, més concretament, el que cuinava la Núria.

Va obrir el calaix de les espècies i va triar dues fulles de llorer, una branca de marialluïsa, una altra de farigola i dos

o tres claus d'olor, en va fer un farcellet lligat amb fil de cuina i ho va afegir a la cassola. Quan els peus van estar ben bullits, els va retirar amb l'escumadora. Ben escorreguts, els va enfarinar per a tot seguit anar-los enrossint en una paella. "Vigila, Núria, vigila", va pensar tot recordant la darrera vegada que es va esquitxar amb l'oli calent. Amb el mateix oli va fregir una ceba mitjana tallada a daus ben petits i quan va veure que havia agafat aquell color daurat amb aquell punt màgic que tant li agradava, hi va llençar una copa de vi ranci. Va obrir la nevera i va treure la xocolata amb vuitanta per cent de cacau. "Ummm, vine cap aquí reina meva", la va olorar profundament mentre l'anava ratllant directament a la cassola. Quan va creure que ja n'hi havia prou, no va poder resistir trossejar una presa i posar-se-la entre les dents. Va rectificar de sal i va deixar que s'acabés de coure a foc baix i amb la cassola tapada mentre endreçava la cuina i omplia el rentaplats. Va ser llavors, quan va seure al tamboret per descansar una mica fins que el Joan arribés mig mort de gana, que va tornar a pensar en la Mariona. En la seva Mariona.

Quan la va conèixer, la Núria feia cinc anys que havia ingressat a la Universitat com a professora associada. No és que li agradés en excés impartir aquella assignatura optativa de la teoria de l'art, però tampoc no es queixava. Havia tingut molta sort d'haver-hi pogut entrar i d'encara poder seguir donant classes a la Universitat. Alguns companys que feia més anys que hi eren feia tot just tres mesos que els havien acomiadat sense gaire miraments. Hi va haver alumnes que van protestar, però la gerència va argumentar que només s'havien acomiadat aquells que exercien com a falsos professors associats perquè, en realitat, els departaments havien arribat a la conclusió que no combinaven la plaça universitària amb altres empreses, trencant així l'esperit pel qual aquesta modalitat havia estat creada.

Ella s'anava salvant gràcies a la bona relació que tenia amb el catedràtic Badia. I li ho agraiïa cada vegada que en tenia l'oportunitat, perquè només amb els repassos que donava a l'Acadèmia Pràctica no hauria pogut arribar ni a meitat de mes.

Quan la Mariona va entrar de ple en la seva vida, de vegades la Núria havia tingut remordiments de consciència. No tenia cap sentiment de culpa. No era això, no. Més aviat era la sensació d'estar en fals, de no saber com acabaria aquell joc, la que la feia dubtar de si havia de continuar amb aquella aventura. Ara, però, que tot s'havia acabat, es penedia d'haver tingut tots aquells dubtes amb aquella meravellosa relació que havia començat amb una presentació informal.

—Hola, saps que tenim un amic comú? És el Joan Seradell del diari *Segre*. Ai, perdona'm, em dic Mariona Costa i enguany he triat la teva assignatura.

Ben bé no sap què li va passar pel cap, però quan aquella noia li va allargar la mà, ella li va estrènyer amb una voluntat irrefrenable d'arrossegar-la fins als seus llavis per intentar fondre's en un llarg petó. Però no ho va fer. Només ho va imaginar.

Ella, la Mariona, de ben segur, ni se'n deuria d'adonar. O potser sí, perquè la seva relació va ser diferent des del primer moment que es van conèixer i això és una sensació que no es pot amagar.

La Núria no sabia dir quan s'hi va quedar enganxada, potser des del minut zero, sí, potser sí, però això tant li feia. Sabia, potser només interioritzat en el seu subconscient, sí potser molt amagat en algun racó del seu subconscient, que sentia una atracció cap a la Mariona.

Sense cap motiu aparent, després de les classes anaven a la cafeteria i parlaven sense parar de tot i de res, cabdellant un tema amb un altre amb una mena de comunió estranya, difícil d'explicar. Com si es coneguessin de tota la vida. Totes dues s'apassionaven per la història i només que una de les dues tibés d'un tema, l'altra s'hi llençava de cap.

Quan la Núria li va comentar com n'era d'important la interpretació de tota creació artística, a la Mariona li va faltar temps per confessar-li la seva gran passió.

—Waaagner?

Quan es va adonar de com havia elevat la veu, la Núria es va mossegar el llavi amb la voluntat absurda d'arribar a temps d'engolir-se aquell interrogant arrossegat. “Però com li podia agradar aquell degenerat?”, va pensar per a tot seguit intentar espolsar-se del pensament la sensació de recargolament de panxa que sempre li havia produït l'antisemitisme del gran músic alemany. Feia precisament només uns mesos que havia escrit un article on referenciava l'assaig *El judaisme en la música* que el compositor alemany havia publicat sota pseudònim el setembre de 1850, qualificant-lo de geni de la música i alhora de persona repugnant per la seva extrema crueltat amb els jueus en aquella mena de pamflet del qual mai no s'hauria hagut de permetre la publicació. “Un geni sense ànima”, havia intitulat l'article.

Va voler dissimular tot fent un petit glop a la tassa de cafè amb llet i la va mirar de reüll mentre ella deixava anar un somriure incòmode.

L'havia llegit aquell article. I no li treia raó.

—Tranquil·la que no ens enfadarem pas per això.

I va ser llavors, mentre s'excusava per la devoció que sentia per Wagner, quan aquells ulls verds es van il·luminar com dos fars dins del mar. I a mesura que ella anava argumentant la seva passió fora de mida per totes les obres del compositor alemany, la Núria s'anava endinsant dins d'aquells ulls penetrants que li xuclaven la voluntat.

—Sabies que *Parsifal* va ser la darrera òpera de Wagner? Persival!, boig pur que li va prendre al mag Klingsor la llança sagrada que havia travessat el costat de Crist i que va utilitzar per guarir el son profund dels cavallers del Sant Grial.

I que els sabia moure de dreta a esquerra, sabent que eren irresistibles al desig. Uns ulls que a la Núria li semblava que la travessaven cada vegada que la mirava. Però la Núria va continuar callant. I probablement s’hi hauria estat, així, sense dir ni fer res, presonera d’aquells sentiments irrefrenables.

Finalment havia estat la Mariona qui havia passat a l’acció.

—Jo t’agrado, oi?

No va saber com ni què respondre. Sí... no... potser... no ho sabia. Per això va continuar callada i es va estimar més no dir res i abaixar el cap amb un posat de tímidesa que no li esqueia.

—Estic confosa. Quan et veig, potser només és una mena d’atracció... no em facis gaire cas.

Aquells records, la primera conversa que van tenir fora de classe, les abraçades, els petons, les passejades vora el riu, li revenien una vegada i una altra a qualsevol hora del dia i de la nit d’ençà el dia que la van trobar morta, amb el cap mig esfondrat i els ulls arrencats.

Va ser la Mariona qui va portar la iniciativa. “On anem?”, li va preguntar la Núria mentre ella li agafava el braç.

—No preguntis i segueix-me.

Van travessar el passadís central de la Facultat de Lletres. La Núria es deixava portar. Quan es van creuar amb uns alumnes que estaven fent-la petar, la Mariona els va saludar amb un ei desganat i van seguir caminant.

Després dels exàmens, la Universitat entrava dins d’una mena de relaxació en què tothom, professors inclosos, esperaven submergits en una mena de bany maria que l’activitat tornés a les aules, als nous temaris i als propers exàmens. Però en aquells moments la finalització dels primers exàmens deixava les aules mig buides i els bars del voltant s’omplien d’estudiants

delerosos de poder estar una estona sense fer gaire res abans de tornar-s'hi a posar.

Les aules eren buides i la Mariona va obrir la porta de la primera que va trobar i, sense encendre el llum, va fer passar la Núria.

—Entra.

Després d'aquell bes tan suau i tendre a l'aula del Rectorat en van venir d'altres fins que va arribar el dia que els petons més ardents van deixar pas a les abraçades, pell amb pell, al pis de la Núria. A poc a poc i gairebé sense adonar-se'n, les seves vides es van anar lligant amb una passió irrefrenable. Es desitjaven fins al punt d'aprofitar qualsevol moment per refregar-se damunt del llit de l'habitació de la Núria. “Em tornes boja, completament boja”, li confessava la Núria cada vegada que la Mariona li xuclava els pits.

En el cos de la Mariona, la Núria va descobrir el seu propi cos. El cos d'una dona que s'obria delerós, entregat a les mans, als dits, a la llengua de la Mariona.

—És la primera vegada que t'ho fas amb una dona?

Despullades a la cuina, mentre menjaven maduixes amb la porta oberta de la nevera, la pregunta de la Mariona la va agafar per sorpresa. Malgrat que hauria pogut mentir, es va estimar més ser sincera.

—Sí. No t'ha costat gaire d'endevinar, oi? Tant se'm nota?

La Mariona va somriure, es va treure de la boca una maduixa mossegada i va anar atansant la cara fins que els llavis molls van arribar fins al baix ventre de la Núria.

—Obre't.

Quan va notar que la llengua li fregava el clítoris erèctil, la Núria va pensar que la vida ben bé es podia resumir en petits i minúsculs illots de felicitat.

ALES SIS DE LA TARDA, QUATRE HORES ABANS que el personal de neteja del Rectorat gairebé ensopegués amb el cos inert de la Mariona Costa, envoltat d'un toll de sang enmig de les capses del magatzem de dipòsit de llibres, la bústia de veu del mòbil de la Núria Lamolla registrava la seva veu.

—Núria, truca'm quan surtis de classe, si us plau, he de parlar urgentment amb tu. És molt important. T'estimo.

El periodista Joan Serradell gairebé es va ennuegar amb un tendrum del peu de porc. Va deixar anar una mena de rot ofegat abans de colpejar-se el pit amb el puny tancat de la mà dreta.

—I res més? No et va dir res més? —va alçar el cap amb cara de sorpresa.

No, no li havia dit res més. La Mariona li havia recordat que l'estimava i després, simplement, havia penjat. Només que hagués mirat el mòbil en algun moment llavors hauria vist la icona d'avís i l'hauria pogut escoltar. Però no, les classes eren sagrades i ella tenia per costum guardar el mòbil en silenci dins la bossa fins que sortia de l'aula. Llavors sí, llavors sempre seguia la mateixa rutina. Li feia una ullada per si hi tenia alguna perduda o algun missatge als grups de WhatsApp i es posava a tornar les trucades i els missatges.

—Però aquell dia, Joan, no ho vaig fer. No vaig mirar el maleït mòbil. T'ho pots creure? Vaig sortir de classe i me'n vaig anar esperitada al despatx del Badia. Recordo que vaig

mirar el rellotge. Eren les vuit i deu minuts. Al matí, el Badia m'havia dit que passés al vespre pel seu despatx. “A un quart de nou, Núria, vull parlar amb tu d'un tema”, m'havia recalcat. Tenia por d'arribar tard... tu no el coneixes, però quan s'emprenya més val que t'agafi ben lluny. Només et diré que, quan vaig trucar a la porta, el Badia em va fer un endavant entretallat, sense ganer. “Arribes cinc minuts abans”, em va dir amb cara d'emprenyat. Suposo que tornava del gimnàs i ell també havia hagut de córrer per arribar a temps, perquè se'l notava suat, amb la camisa que li mig penjava per fora dels pantalons i recordo que duia fluixa la corbata. No sé pas per què tenia tanta pressa perquè, de fet, només em va comentar un tema que era totalment intranscendent.

—Ho vas comentar als Mossos això del missatge de la Mariona?

Durant l'estona que havia durat la declaració davant dels Mossos, la Núria es va fer la forta, però al final, quan va escoltar la seva veu, ja no ho va poder evitar i es va enfonsar. Quan l'agent Roure va voler tornar a repetir per cinquena vegada el missatge que la Mariona li havia deixat al mòbil, la Núria va amagar el cap fent visera amb els palmells de les mans i es va posar a plorar desconsoladament. Escoltava la seva veu i era com si la tinguéss allà davant seu amb el dit índex assenyalant-la mentre li deia: “no vas fer res per salvar-me, tu que deies que m'estimaves”.

Aquell dia, l'agent Roure la va deixar que plorés fins a l'esgotament. Després va creure que el millor que podia fer era deixar-la sola en aquella minúscula sala de la comissaria. Quan tancava la porta es va girar per dir-li que la deuria d'haver estimat molt aquella noia per plorar-la amb tant de sentiment. La Núria li va contestar sense aixecar el cap que sí, que encara l'estimava i que esperava que ben aviat trobessin el fill de puta que l'havia matat perquè era clar que aquell pobre desgraciat que aquell mateix matí havien detingut era del tot innocent. —Rosendo Martínez! Per l'amor de Déu!

Director de la col·lecció: Sebastià Bennasar

© dels textos: Marta Alòs López, 2018
© d'aquesta edició: Pagès Editors, S L, 2018
Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida
www.pageseditors.cat
editorial@pageseditors.cat
Primera edició: març de 2018
ISBN: 978-84-9975-957-9
DL L 228-2018
Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S L
www.bobala.cat

« imprès a **lleida** »

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.